

บทบรรณาธิการ

การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหน้างานที่ได้ปฏิบัติอยู่หรือการพัฒนางานประจำให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้นนั้น ถือเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตัวบุคคลและในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนางานวิจัยจากงานประจำ (Routine to Research: R2R) ของบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งสายสนับสนุนด้านธุรการ ซึ่งเป็นบุคลากรที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานที่ต้องรอบรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องกฎและระเบียบในการปฏิบัติ ทั้งกลุ่มที่เป็นงานเฉพาะและกลุ่มงานบริหารทั่วไป และสายสนับสนุนด้านวิชาการ ซึ่งเป็นบุคลากรช่วยงานทางวิชาการ ในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการ รวมถึงดูแลช่วยเหลือนักศึกษาในภาคปฏิบัติ การพัฒนางานวิจัยจากงานประจำเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ในการสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากงานประจำที่ตนเองปฏิบัติอยู่และพัฒนาต่อยอดเป็นงานวิจัย นำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตามกระบวนการจัดการพลังของมนุษย์ที่ปรารถนาจะสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าให้แก่องค์กร เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็น “องค์กรสมรรถนะสูง หรือ High Performance Organization (HPO)” ต่อไป

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประสิทธิ์ วัฒนาภา ได้กล่าวไว้ในการบรรยายพิเศษ เรื่อง “การวิจัยจากงานประจำในระบบการศึกษา” ในการประชุมวิชาการการวิจัยระบบการศึกษาไทย เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรม นงนุช การ์เด้น รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี ว่า ความต้องการอยากให้บริการที่ดีขึ้น มีคุณภาพที่ดีขึ้น และผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีขึ้น เป็นฐานรากของแนวคิดเรื่อง R2R ฐานแรก คือ “การให้ และการทำเพื่อผู้อื่น” ความต้องการอยากให้บริการที่ดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น และอยากให้ผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีขึ้น จะเกิดได้เมื่อผู้ให้บริการเคารพ รัก และให้เกียรติผู้รับบริการ ฐานที่สอง คือ “การเคารพ การรัก และการให้เกียรติ” เพราะอยากให้บริการที่ดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น และเพราะอยากให้ผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีขึ้น ทำให้เหล่าผู้ให้บริการที่คิดอย่างเดียวกัน มากุญกัน เพื่อทำให้ได้เป้าหมายเดียวกัน ฐานที่สาม คือ “การร่วมคิด การร่วมคุย และการร่วมทำ” เพราะต้องการให้การ “ร่วมคิด ร่วมคุย ร่วมทำ” นำไปสู่การให้บริการที่ดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น และผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีขึ้น จึงต้องอาศัยกระบวนการหาองค์ความรู้ ฐานที่สี่คือ “การหาองค์ความรู้” ซึ่งอาจได้จากการค้นคว้าการวิจัย เพราะต้องการให้ “องค์ความรู้” นำไปสู่การให้บริการที่ดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น และผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีขึ้น จึงต้องอาศัยการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ ฐานที่ห้า คือ “การปฏิบัติ” ซึ่งอาจเป็นการทดลองปฏิบัติหรือตั้งใจนำไปปฏิบัติ และเพราะอยากให้บริการที่ดีขึ้นไปอีก มีคุณภาพมากขึ้นอีก และเพราะอยากให้ผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีมากขึ้นอีก ทำให้ต้องมีการทบทวนประสบการณ์ เหตุและผล ฐานที่หก คือ “การร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น” ซึ่งหากนำฐานรากของแนวคิดดังกล่าวมาเทียบกับทักษะของบุคคล ในองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งประกอบด้วย Personal Mastery (ความเชี่ยวชาญรอบรู้) Mental Model (รูปแบบแนวคิด) Shared Vision (วิสัยทัศน์ร่วมกัน) Team Learning (การทำงานเป็นทีม) และ System Thinking (การคิดอย่างเป็นระบบ) แล้วนั้น พบว่าไม่มีทักษะของบุคคลในประเด็นใดเลยที่จะไปจับกับฐานแรก “การให้ และการทำเพื่อคนอื่น” ซึ่งเป็นฐานสำคัญของกรอบแนวคิด R2R ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาองค์กรเพื่อให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง บุคลากรต้องมีความปรารถนาจะสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าให้แก่องค์กร “อยากให้และอยากทำเพื่อคนอื่น” เพื่อให้บริการที่ดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น และอยากให้ผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นฐานรากของจิตใจของบุคลากรในองค์กร ต่อการพัฒนาองค์กรด้วยความรักที่เกิดจากจิตใจอย่างแท้จริง

ที่ประชุมสภาข้าราชการและลูกจ้างมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปชมท.) เป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ ประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์และเผยแพร่ความรู้ วิทยาการใหม่ๆ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการปฏิบัติต่อข้าราชการ สายสนับสนุนวิชาการ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม และมีพันธกิจ คือเป็นองค์กรตัวแทนประสานสัมพันธ์ ทุกสถาบันอุดมศึกษา ช่วยชี้แนะและแก้ไขปัญหา มุ่งมั่นพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนให้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมวิวัฒนาการอุดมศึกษาไทยด้วยพันธกิจนี้เอง ปชมท. จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะงานหรือเพื่อการพัฒนางานประจำให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น ไปพร้อมกับสายวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ที่เป็นหน่วยงานสำคัญหนึ่งในหลายๆ หน่วยงาน ที่จะช่วยพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าทางด้าน วิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับความ แข็งแกร่งของประเทศไทย ทั้งในด้านการผลิต โครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาประเทศไทย อย่างยั่งยืน

ปชมท. ได้มีการจัดทวารสารวิชาการ ปชมท. ขึ้น เพื่อการเผยแพร่งานวิชาการและบทความวิจัย ของบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา และเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เป็นสื่อกลางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา อันเป็นแนวทางนำไปสู่การแก้ไขปัญหาาร่วมกันและบังเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา และได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2560) โดยวารสารฉบับนี้ ได้รับเกียรติจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ เอี่ยมกุลชูธร ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ ซึ่งอดีตท่านเป็น อาจารย์ประจำคณะคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน และรอง ประธานที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มาเล่า ประสบการณ์ในฐานะที่เป็นสายวิชาการที่ได้ทำงานร่วมกับสายสนับสนุนมาตลอดชีวิตราชการ ในบทความ รับเชิญพิเศษ “บทบาทหน้าที่สำคัญของฝ่ายสนับสนุนต่อภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย” นอกจากนี้ใน วารสารฉบับนี้ยังมีบทความวิชาการอีก 1 บทความ ซึ่งเป็นประโยชน์มากต่อการกำหนดตัวชี้วัดและฐานบ่งชี้ ให้เป็นรูปธรรม จากคุณเสถียร คามิศักดิ์ ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ อดีตบุคลากรเชี่ยวชาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในบทความเรื่อง “การทำข้อตกลงร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดหรือหลักฐานบ่งชี้ ความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม” และบทความวิจัยที่มาจากงานประจำของสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา ต่างๆ อีก 9 บทความ ซึ่งท่านสามารถเข้าไปดาวน์โหลดบทความทั้งหมดในวารสารวิชาการ ปชมท. ส่ง บทความวิชาการหรือบทความวิจัย (ทางออนไลน์เท่านั้น) และดาวน์โหลดรูปแบบ หลักเกณฑ์ และ คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ ได้ที่ <http://www.council-uast.com> โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

ทางวารสารฯ ใครขอขอบพระคุณกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการประจำกองบรรณาธิการทุกท่าน คณะกรรมการบริหาร ปชมท. ท่านที่ปรึกษา ปชมท. สภาคณาจารย์และพนักงาน สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ที่สนับสนุนการดำเนินงานของวารสารฯ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วารสารวิชาการ ปชมท. ยินดีที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานหรือ บทความของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรในสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

ดร.จรงค์ศักดิ์ พุ่มนวน
บรรณาธิการ